

Kvartalsrapport

3. kvartal 2022

www.sb1.no

NO 937 889 631

Visjon, verdier og mål

Visjon

Bærekraft i alt vi gjør. Anbefalt av kunden.

Misjon

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre at privatpersoner og bedrifter i størst mulig grad får anledning til å realisere sine drømmer og skape verdier.

Bærekraft og miljø skal være integrert i hele organisasjonen og være en sentral del i våre beslutningsprosesser, rådgivning og tjenester.

Vi bryr oss om våre målgrupper, setter deres behov først og de skal være trygge på at vi stiller opp når det trengs. Som en totalleverandør med lokal tilstedeværelse er det vi som kjenner regionen best og kan gi personer og bedrifter skreddersydde råd, hjelp og støtte tilpasset den enkelte.

I alt vi gjør har vi fokus på at regionen, bedrifter og personer lykkes i å realisere sine mål og vi skal være det naturlige førstevalget.

Verdier

Engasjert, Relevant og Dyktig

Hovedmål

- Målgruppen er kunder med tilknytning til Hallingdal og Valdres.
- Sparebank er kjernevirksomheten. Vi styrker verdikjeden og lønnsomheten gjennom formidling av forsikring, eiendomsmedling, regnskap og økonomisk rådgivning.
- Vi skal i Hallingdal og Valdres være den mest attraktive arbeidsplassen og med de beste og mest fornøyde medarbeidere, med høy endringskapasitet og medarbeidere som er resultatorientert.
- Konsernet er en pådriver i arbeidet med grønn omstilling. Konsernet skal være en foregangsvirksomhet i egne bransjer på miljøengasjement i egen drift og utvikle tjenester som stimulerer kundene til gode miljøtiltak.
- Vi skaper merverdi gjennom å påta oss risiko. Konsernets risikoprofil skal være moderat.

4 HOVEDTALL KONSERN

5 NØKKELTALL KONSERN

6 STYRETS BERETNING

DELÅRSREGNSKAP

13 RESULTATREGNSKAP

14 BALANSE

15 ENDRING EGENKAPITAL

NOTER TIL REGNSKAPET

17 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

17 2. VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER

18 3. FINANSIELL RISIKO

19 4. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.

23 5. BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

23 6. INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

24 7. FINANSIELLE DERIVATER

26 8. ANDRE EIENDELER

27 9. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

28 10. ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSER

29 11. KAPITALDEKNING

31 12. EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS PER 31.03.2022

32 13. SEGMENTINFORMASJON

34 14. SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.

35 15. VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

37 16. IFRS 16 LEIEAVTALER

37 17. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Hovedtall konsern

RESULTATSAMMENDRAG	30.09.2022		30.09.2021		31.12.2021	
(Hele tusen kroner)		%		%		%
Netto renteinntekter	180.864	1,77	150.467	1,56	195.322	1,52
Netto provisjons- og andre inntekter	57.398	0,56	58.014	0,62	78.567	0,61
Netto resultat fra finansielle eiendeler	-18.882	-0,19	66.263	0,86	85.968	0,67
Andre driftsinntekter	80.230	0,79	92.018	0,98	112.276	0,88
Sum inntekter	299.610	2,94	366.762	4,02	472.134	3,69
Sum driftskostnader	196.582	1,93	193.402	2,04	262.020	2,05
Driftsresultat før tap	103.028	1,01	173.360	1,98	210.114	1,64
Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	8.940	0,09	5.750	0,06	12.064	0,09
Resultat før skatt	94.088	0,92	167.610	1,92	198.050	1,55
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	18.980	0,19	29.551	0,38	30.718	0,24
Periodens resultat	75.108	0,74	138.059	1,54	167.332	1,31
IV Resultat før andre inntekter og kostnader	75.108		138.059		167.332	
<i>Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet:</i>						
Estimatavvik knyttet til ytelsesbassert pensjonordning	-		-		-1.916	
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:</i>						
Endring i virkelig verdi utlån PM	459		-100		-103	
Skatt virkelig verdi utlån PM	-115		25		26	
Andre endringer	-		-		-	
Sum andre inntekter og kostnader	344	0,00	-75	-0,00	-1.994	-0,02
Periodens totalresultat	75.452	0,74	137.984	1,54	165.338	1,29

Nøkkeltall konsern

NØKKELTALL	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	5,5 %	10,4 %	9,6 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	5,5 %	10,4 %	9,5 %
Kostnadsprosent (morbank)	55,5 %	39,2 %	45,0 %
Kostnadsprosent (konsern)	65,6 %	52,7 %	55,5 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	11.384.763	10.432.781	10.779.479
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	14.481.801	13.296.952	13.638.797
Innskudd fra kunder	10.214.004	9.075.573	9.443.204
Innskuddsdekning	89,7 %	87,0 %	87,6 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	8,8 %	5,0 %	7,8 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	8,7 %	5,8 %	7,6 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	12,1 %	6,8 %	7,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	13.638.223	12.284.276	12.811.747
Forvaltningskapital	13.994.659	12.894.346	13.281.788
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	17.091.697	15.758.517	16.141.106
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån	0,06 %	0,04 %	0,09 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,38 %	0,24 %	0,18 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,35 %	0,30 %	0,31 %
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)			
Kapitaldekningsprosent	21,2 %	21,5 %	22,2 %
Kjernekapitaldekningsprosent	19,6 %	19,8 %	20,5 %
Ren kjernekapitalprosent	19,4 %	19,6 %	20,3 %
Ren kjernekapitalprosent, morbank	20,4 %	20,4 %	21,9 %
Netto ansvarlig kapital	1.836.132	1.726.067	1.834.721
Kjernekapital	1.695.365	1.586.261	1.694.008
Ren kjernekapital	1.680.875	1.572.869	1.679.518
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,1 %	9,4 %	9,6 %
LCR, morbank	181,4 %	150,1 %	141,0 %
Kontor og bemanning			
Antall kontor	11	10	11
Antall årsverk	162,0	165,0	166,0

Styrets beretning

Konsernet

Konsernets virksomhet omfatter følgende områder:

- Bankvirksomhet
- Eiendomsmedling
- Regnskapsføring.

Alle disse forretningsområdene er konsesjonspliktige.

Den samlede virksomheten blir utført av banken som morselskap og 4 heleide datterselskaper og utgjør 162 årsverk.

Konsernregnskapet omfatter også en felleskontrollert virksomhet – Samarbeidende Sparebanker AS som er deleier av Alliansesamarbeidet i SpareBank 1.

Konsernet har et totalresultat på 75,4 mill. kroner per 3. kvartal 2022. Dette er 62,5 mill. lavere enn resultatet per 3. kvartal i fjor. Årsaken til den store resultatnedgangen er vesentlig lavere resultat i SpareBank 1 Gruppen og verdireduksjon i finansielle eiendeler. Lavere aktivitet i boligmarkedet fører også til litt lavere andre driftsinntekter.

Bankvirksomheten

Bankvirksomheten (morbanken) har i kvartalet hatt 96,6 årsverk.

Banken har et totalresultat etter 3. kvartal 2022 på 81,5 mill. kroner. Dette gir en egenkapitalavkastning for banken på 6,3 % etter skatt. Resultatet er 70,1 mill. lavere enn tilsvarende periode i fjor. Resultatet i 2021 hadde god drahjelp av børsutviklingen, mens det hittil i år har en motsatt utvikling med renteøkning og fallende børser. Resultatet hittil i 2022 er lavere enn forventet.

Norges Bank har satt opp styringsrentene til sammen fire ganger i år frem til utløpet av 3. kvartal med en samlet økning på 1,75 prosentpoeng. Den siste renteendringen har ikke innvirkning på

regnskapet per 3. kvartal pga. varslingsfrister som gjør at endringene ikke trår i kraft for eksisterende lån og innskudd før etter utløpet av kvartalet. Renten ble økt med ytterligere 0,25 prosentpoeng den 2. november. Det er ventet en ytterligere økning i styringsrenten i desember.

I tillegg til stigende renter er også inflasjonen fortsatt høy pga. knapphet på enkelte varer og spesielt høye strømpriser, drivstoffpriser, trevarepriser og kunstgjødselspriser. Arbeidsledigheten er på et lavt nivå, og har vært relativt lav det siste halve året.

Netto renteinntekter per 3. kvartal endte på 180,6 mill. kroner. Dette er 30,5 mill. kroner (20,3 %) høyere enn etter 3. kvartal 2021. Det er naturlig at økende rente fra et svært lavt rentenivå fører til økte netto renteinntekter. Det vil være innskuddsprodukter som ikke blir justert opp like mye som den generelle renteøkningen fordi de ikke har vært mulig å justere ned under 0 da styringsrenten var nede på 0 under pandemien. Etter hvert som renteendringene har «satt seg» vil nok marginpresset på utlån tilta noe. Rentenettoen er hittil i år på 1,76 % (1,60 %). Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak resultatføres som provisjonsinntekter og utgjør 14,7 mill. kroner. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekter fra kredittforetak utgjør dermed 195,4 mill. (168,9 mill.).

Samlede netto provisjons- og andre inntekter er per 3. kvartal på om lag samme nivå som i fjor. Dette er et område som viser seg vanskelig å øke inntektene fra, men både betalingsformidlings- og forsikringsområdet leverer inntekter på et høyere nivå enn forventet. Renteutviklingen fører til reduserte provisjonsinntekter på overførte lån til kredittforetak da økningen slår raskere inn i selskapets innlånskostnader enn kunderentene på utlånene som finansieres av kredittforetaket.

Posten netto resultat fra finansielle eiendeler er i stor grad preget av utbytter og markedsutviklingen for verdipapirer. Denne posten var med på å løfte fjorårets resultat gjennom store utbytter og

realiserte og urealiserte gevinster på aksjer og aksjefond. I år er situasjonen så langt en annen.

I utbytteposten inngår utbetalt utbytte fra Samarbeidende SpareBanker AS med kr 10,2 mill. kroner som er bankens andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen i 2021. Øvrig utbytte, i hovedsak fra andre strategiske selskaper i SpareBank 1-alliansen, utgjør 8,3 mill. kroner.

Resultatene i datterselskapene inngår også i utbytteposten i resultatregnskapet til morbanken. Aktiviteten hos Fjellmegleren har vært noe lavere enn i toppåret i fjor, men selskapet leverer likevel et resultat på 5,6 mill. etter skatt. Regnskapshuset leverer et resultat på 1,4 mill. etter skatt (se egne avsnitt på side 8). Samlet inntektsført resultatbidrag fra datterselskaper er på 9,0 mill. kroner.

Bankens aksjefond har så langt i år hatt en verdireduksjon på 19,9 mill., men har likevel en urealisert gevinst på 15,6 mill. kroner.

Fastrenteutlån blir verdivurdert hvert kvartal og med stigende markedsrenter og høyere rente på nye fastrentelån går verdien på eksisterende fastrentelån litt ned. Årsaken til dette er at et nytt fastrenteutlån i dag vil få en høyere kunderente enn lån som er gitt tidligere. Så langt i år er verdien på bankens fastrenteutlån redusert med 19,2 mill. og blir kostnadsført under posten «netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrument og resultat fra andre finansielle investeringer». Noe av denne verdireduksjonen blir veid opp av en verdøkning på rentebytteavtalene som rentesikrer deler av fastrenteutlånene. Verdøkningen på disse kontraktene hittil i år er på 9,8 mill. Se mer om rentebytteavtaler i note 7.

Driftskostnadene per 3. kvartal 2022 er på 133,0 mill. og er 14,1 mill. (11,8 %) over tilsvarende periode i 2021. Dette er også litt over forventet nivå. Både lønnskostnader og andre driftskostnader øker i forhold til fjoråret.

Banken bokfører leieavtaler etter IFRS 16. Etter denne standarden vil resultatregnskapet bli belastet med en avskrivning av leierettigheten over kontraktens løpetid. I tillegg blir leierettigheter og leieforpliktelsene ført opp i balansen. Nærmere redegjørelse av leieavtaler og effekter finnes i note 16.

IFRS 9 brukes som prinsipp for måling av tap. Denne standarden er nærmere omtalt i note 2 i årsregnskapet for 2021. Banken har bokført en kredittapspost på 8,9 mill. kroner per 3. kvartal. Tapskostnaden så langt i år fordeler seg mellom økte tapsavsetninger som følge økt forventet kredittap i utlånsporteføljen, og konstaterte tap på engasjementer. Krigen i Ukraina samt utfordringene rundt energiforsyning og andre markeds-

usikkerheter skaper et mer usikkert tapsbilde fremover.

Resultatet per 3. kvartal 2022 er klart svakere enn for tilsvarende periode i fjor. Som kommentert ovenfor, er det forhold som ligger utenfor ordinær bankdrift som i hovedsak påvirker regnskapstallene negativt. Underliggende bankdrift er god og viser økte inntekter så langt i år.

Banken har ved utgangen av året en forvaltningskapital på 13,9 mrd. kroner. Balanseveksten siste 12 måneder er på 5,5 %.

Balanseførte utlån i banken samt overførte lån til kredittforetaket SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkreditt) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (næringskreditt) har en samlet vekst siste 12 måneder på 1,2 mrd. kroner eller 9,2 %. Banken har overført lån til bolig- og næringskreditt for 3,06 mrd. kroner til boligkreditt. Dette utgjør 21,1 % av balanseførte og overførte lån. Samlede utlån fordeler seg med 73,4 % til privatmarkedet og 26,6 % til bedriftsmarkedet.

Sum engasjement som er misligholdt lengre enn 90 dager utgjør 42,9 mill. kroner. For ett år siden var misligholdet på 24,8 mill. kroner. Brutto misligholdte lån er med det på kun 0,38 % av brutto utlån og er noe ned i forhold til forrige kvartal og er innenfor normale variasjoner. Samlede avsetninger til tap på utlån og garantier fordeler seg med 45,5 mill. knyttet til bedriftsmarkedet og 17,8 mill. knyttet til privatmarkedet, til sammen 63,3 mill. kroner.

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen i banken vil være påvirket av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Bokførte tap hittil i år er på et lavere nivå enn forventet og tilsvarer en tapskostnad på 0,08 % av brutto utlån. Banken følger aktivt opp løpende engasjement ved mislighold av betingelser. Ved utgangen av 3. kvartal er 92,1 % av bankens utlånsportefølle klassifisert i de tre beste risikogrupperne (laveste risiko, lav risiko og middels risiko). For ett år siden var tilsvarende tall 95,4 % så det er tegn til en svak økning i kredittrisiko i bankens utlånsportefølle.

Styret vurderer på bakgrunn av utlånsporteføllens klassifisering, forventet kredittap og konstaterte tap kvaliteten på utlånsporteføllen etter omtalte forhold til å være god.

Mer om tap og tapsvurderinger i note 2 og 4.

Eiendomsmegling

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022
Netto andre inntekter	19.942	20.337	19.813	13.415	15.069
Driftskostnader	-17.325	-17.865	-15.718	-11.751	-14.353
Finansposter	-84	90	203	120	289
Resultat før skatt	2.534	2.562	4.298	1.784	1.005

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022
Netto andre inntekter	59.303	79.640	19.813	33.228	48.297
Driftskostnader	-48.330	-66.195	-15.718	-27.469	-41.822
Finansposter	575	665	203	323	612
Resultat før skatt	11.547	14.109	4.298	6.082	7.087

Denne virksomheten drives av datterselskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og har i 3. kvartal hatt 27,4 årsverk. Selskapet har kontor i 5 Hallingdalskommuner og på Fagernes og Beitostølen i Valdres. I tillegg har selskapet en prosjektmegler ved konsernets Oslo-kontor. Selskapet har en ledende markedsposisjon i Hallingdal. I Valdres er selskapet i en god utfordrerposisjon.

Selskapet har et driftsresultat før skatt etter 3. kvartal 2022 på 7,1 mill. som er 4,5 mill. lavere sammenlignet med samme periode i 2021. Driftsinntektene på 33,2 mill. er 11. mill. lavere enn for samme periode i fjor.

Etter nesten to intense år under pandemien oppleves markedet for fritidsboliger i markedsområdet som mer normalt. Selskapet omsatte i årets 3 første kvartaler 564 eiendommer. På samme tid i fjor var tallet hele 944 eiendommer.

Starten på 2022 har hatt lavere aktivitet enn i fjor, og er nå tilbake på nivået før pandemien. Salgstallene er på 2018/2019-nivå.

I tiden fremover vil det være knyttet usikkerhet til hvordan renteøkninger, økte materialpriser og generell prisvekst vil påvirke eiendomsmarkedet og igangsetting av nye prosjekter. Vi ser nå at spesielt større prosjekter utsettes eller settes på vent.

Selskapet har satset på å utvide markedsområdet geografisk og har fått et godt fotfeste i nedre deler av Hallingdal. I kvartalet har ny kvalitetssjef startet opp og vil være en ressurs som kan løfte selskapet på kvalitet og videre utvikling.

Et satsingsområde de siste årene har vært prosjektmegling. Selskapet jobber målrettet med større utbyggere og ønsker å være en ressurs for utbyggere også på planstadiet for å kunne tilføre prosjektene en større verdi.

Regnskap og økonomisk rådgivning

Kvartal (hele tusen kroner)	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022	3. kvartal 2022
Netto andre inntekter	8.027	8.664	11.831	12.052	7.864
Driftskostnader	-7.877	-9.421	-10.720	-10.844	-8.321
Finansposter	8	13	-16	-21	10
Resultat før skatt	158	-744	1.095	1.187	-447

Hittil i år (hele tusen kroner)	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022
Netto andre inntekter	31.294	39.957	11.831	23.883	31.747
Driftskostnader	-30.442	-39.863	-10.720	-21.564	-29.885
Finansposter	25	38	-16	-37	-27
Resultat før skatt	877	132	1.095	2.282	1.835

Denne virksomheten blir drevet av datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS. Selskapet

har i kvartalet hatt 38,0 årsverk og har kontor i 5 kommuner i Hallingdal og 2 kommuner i Valdres.

Selskapet har et driftsresultat før skatt per 3. kvartal 2022 på 1,8 mill. kroner mot 0,8 mill. kroner i samme periode i fjor. Driftsinntektene har en liten økning i forhold til i fjor. Selskapet opplever økende oppdragsmengde. For å møte økt ressursbehov og dekke opp for naturlig avgang har selskapet gjennomført en omfattende rekrutteringsprosess hittil i år. På litt sikt bør dette kunne gi noe økt kapasitet i forhold økende etterspørsel etter regnskapstjenester.

På slutten av fjoråret kjøpte selskapet Fagernes Økonomiservice AS som en del av økt satsing på levering av regnskapstjenester til landbruket i Hallingdal og Valdres. Selskapet er teknisk fusjonert inn i Regnskapshuset i 3. kvartal, mens regnskapsmessig fusjon vil bli gjennomført i 4. kvartal.

Andre virksomheter

Banken eier alle aksjene i selskapet Tisleidalen Hyttegrend AS som klassifiseres som datterselskap og er innarbeidet i konsernregnskapet. Selskapet eier et opparbeidet tomtefelt for fritidseiendommer i Tisleidalen.

Datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har utviklet et tomtefelt for privatboliger på Flå og har en eiendom på Kikut på Geilo der selskapet har kontrakt med utbygger av fritidsleiligheter på tomten.

Utbyggingsprosjektet på Geilo er i ferd med å ferdigstilles og selskapet har mottatt oppgjør for hoveddelen av området. Det er også god byggeaktivitet på Flå noe som viser at det er mange som ønsker å bosette seg i feltet. Dette gir gode salgsmuligheter fremover.

Resultatet før skatt per 3. kvartal 2022 er på tilnærmet et 2,7 mill. kroner. I samme periode i fjor var resultatet 0,05 mill. Resultatutviklingen i selskapet vil i stor grad være avhengig av fremtidig tomtesalg på Flå.

Felleskontrollert virksomhet (FKV)

Banken eier 7,46 % i det felleskontrollerte selskapet Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar).

SamSpar er eid av de 9 minste bankene i SpareBank 1 Alliansen. Samarbeidende Sparebanker AS eier 19,5 % av SpareBank 1 Gruppen AS.

Resultatandelen fra SamSpar inngår i konsernregnskapet og blir innarbeidet etter kostmetoden i morselskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Per 3. kvartal 2022 er det

bokført en resultatandel på 4,2 mill. kroner i konsernregnskapet.

Finansiering og likviditet

Bankens primære finansieringskilde er innskudd fra kunder. Ved utgangen av 3. kvartal utgjør innskuddsvolumet fra kunder 10,2 mrd. kroner. Samlede innskudd har en vekst siste 12 måneder på 1.144 mill. kroner eller 12,6 % og er høyere enn bankens utlansvekst i samme tidsrom (9,0 %). Innskuddene fordeler seg med 5,8 mrd. fra privatmarkedet og 4,4 mrd. fra bedriftsmarkedet. Banken kjennetegnes av høy innskuddsdekning noe som gir banken god soliditet. Utviklingen i utlån og innskudd gir banken en selvfinansieringsgrad på 89,9 %. På tilsvarende tidspunkt i fjor var innskuddsdekningen 87,1 %.

Bankens øvrige finansiering består hovedsakelig av verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Banken har ved utgangen av 3. kvartal 2022 til sammen nærmere 1,7 mrd. kroner i eksterne innlån fordelt på 6 obligasjonslån på 1.550 mill. kroner og to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner. Mer detaljer om bankens eksterne finansiering i note 9.

Innskudd i Norges Bank og andre kredittinstitusjoner utgjør til sammen nesten 1,0 mrd. kroner og er på samme nivå som på samme tid i for. Bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner er bokført til 605 mill. kroner (459 mill. kroner). Banken økte plasseringene i obligasjoner med god og svært god likviditet i juni. Hensikten er å styrke nøkkeltallet LCR (Liquidity Coverage Ratio). Per 3. kvartal 2022 er dette rapportert til 181 %. Lovkravet er på 100 %. Bankens likviditetssituasjon er god ved utgangen av kvartalet.

Kapitaldekning

Finanstilsynet har fastsatt Pilar 2-kravet til SpareBank 1 Hallingdal Valdres til 2,3 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Kravet innebærer et regulatorisk minimumskrav for ren kjernekapital på 13,8 % etter en økning på 0,5 prosentpoeng for den motsykliske bufferen fra og med 30. juni. Fra og med 31.12.22 er bufferen vedtatt økt med ytterligere 0,5 prosentpoeng til 2,0 %. I tillegg ligger det an til en økning i systemrisikobufferen med 1,5 prosentpoeng fra samme tidspunkt. Blir forslaget gjort gjeldende, vil kravet til ren kjernekapital øke til 15,8 % ved utgangen av året.

Styret har fastsatt mål for ren kjernekapitaldekning for banken og konsernet i 2022 på minimum 16,8 % og en samlet kapitaldekning på 20,3 %. Dette er måltall som gir en god buffer mot de regulatoriske

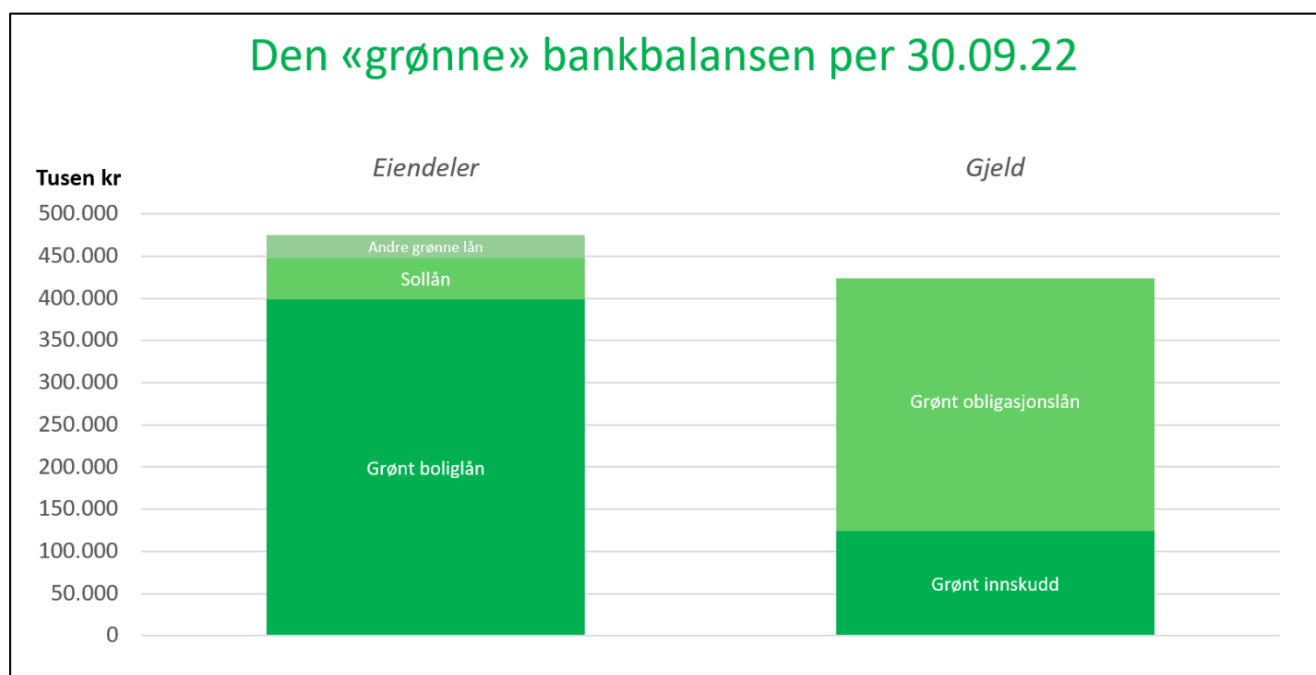
kravene. Banken benytter standardmetoden for beregning av kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Banken foretar forholdsmessig konsolidering av eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS.

Ved utgangen av 3. kvartal 2022 er bankens rene kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert, 19,4 % (19,6 %). Kapitaldekningen er på samme tidspunkt på 21,2 % (21,5 %). Uvektet kjernekapitalandel per 3. kvartal 2022, forholdsmessig konsolidert, er på 9,1 % (9,4 %). Banken har en høyere kapitaldekning enn lovkrav og internt kapitalmål. Resultatet for kvartalet er ikke revidert og dermed er ikke delårsresultatet lagt til den ansvarlige kapitalen. Banken har tatt opp to ansvarlige lån på til sammen 120 mill. kroner for å styrke den ansvarlige kapitalen og kapitaldekningen.

Det vises ellers til redegjørelse om kapitaldekning i note 11.

Bankens grønne balanse

Banken har i flere år satset på utlånsprodukter som kan finansiere tiltak som er med på å spare miljøet. Banken har en palett av grønne utlånsprodukter med svært gunstige vilkår. Volumet på disse produktene er relativt beskjedt sett i forhold til bankens samlede utlånsportefølje, men jevnt stigende. Bankens «grønne finansielle aktiviteter» blir rapportert volummessig gjennom den grønne bankbalansen. Målet på sikt er å øke omfanget slik at en betydelig del av bankens totalbalanse blir «grønn», dvs. at bankens «grønne» innskuddsprodukter samt grønne obligasjonslån finansierer bankens «grønne» utlånsprodukter til private og næringslivet. På denne måte er banken med på å finansiere utlån til bærekraftige investeringer.

Banken har etablert et grønt finansielt rammeverk. Dette rammeverket sier hvilke krav banken stiller til utlån og innskudd for at de skal kunne kalles «grønne».

Banken har utstedt et grønt obligasjonslån der utestående volum er 300 mill. kroner.

Figuren ovenfor viser at «grønne» utlån har et volum på nærmere 500 mill. kroner. På passivasiden utgjør «grønne» innskudd og det grønne obligasjonslånet en samlet finansiering på ca. 424 mill. kroner. Banken arbeider for å øke andelen grønne utlån fremover.

SpareBank 1 Gruppen AS

Med et resultat på 595 mill. kroner før skatt fikk SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat per 3. kvartal som var vesentlig svakere enn i samme periode i fjor (2,8 mrd. kroner). Resultatsvekkelsen skyldes både et dårligere forsikringsresultat og et dårligere finansresultat som følge av høyere skadeprosenter på flere områder, samt et svakt aksjemarked og negativ verdiutvikling på renteporteføljen i forsikringsselskapene.

Resultatet etter skatt ble 444 (2.170) mill. kroner, hvorav 238 (1.527) mill. kroner utgjør majoritetens andel av resultat etter skatt.

Det er spesielt selskapet Fremtind Forsikring som har stor resultatnedgang hittil i 2022. Både forsikrings- og finansresultatet er til dels betydelig lavere enn året før. Forsikringsresultatet er påvirket av en høyere skadeprosent – 6,7 prosentpoeng høyere enn i samme periode i fjor.

Finansresultatet er også lavere som følge av negativ avkastning på aksjer og rentepapirer hittil i år. Rentepapirer faller i verdi når renter og kredittpåslag øker slik tilfellet har vært hittil i år.

Bankens andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen per 3. kvartal blir ført som resultatandel i selskapet Samarbeidende Sparebanker AS i konsernregnskapet som omtalt i avsnittet felleskontrollert virksomhet.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning for virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Utsiktene fremover

Når Norges Bank ”kun” økte styringsrenten med 25 punkter på rentemøtet 3. november så kan det være et signal på at vi nærmer oss rentetoppen slik de har beskrevet i sin forventede rentebane for styringsrenten. Men det er fortsatt stor usikkerhet om alle har gjennomført planlagte/nødvendige justeringer av priser på egne produkter og tjenester. Det kan innebære at inflasjonen ikke kommer så raskt ned som ønsket som igjen kan tvinge Norges Bank til å revurdere sin rentebane. Et slikt scenario er ganske sannsynlig.

På den andre side ser vi klare signaler på adferdsendring i befolkningen med lavere etterspørsel etter varer og tjenester og endring i forbruksmønster. Det er positivt når målsettingen er å få inflasjonen ned på et normalt nivå. Økte renter slår negativt ut på markedsverdien av rentepapirene og så lenge rentene stiger vil det ha en negativ effekt på resultatet.

Økte kostnader inkludert økte renteutgifter sammen med lavere etterspørsel etter varer og tjenester, vil medføre økte tapsavsetninger i tiden fremover. På den positive fører renteøkningene til en høyere rentemargin. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har en god utlånsvekst som gir et bra resultatbidrag. Denne effekten vil vi se mye tydeligere i regnskapet for 2023 når renteendringene er effektuert ovenfor kundene. I sum så forventer vi et lavere resultat i 2022 enn forventet, men at vi allerede fra Q1 i 2023 ser en markert resultatforbedring sammenlignet med 2022.

Hallingdal, 15. november 2022
i styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
styreleder

Gro Lundby
nestleder

Steinar Dahlen

Odd Holde

Ragnhild Kvernberg

Vidar Isungset

Kristin Bakke Haugen

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Delårsregnskap

Resultatregnskap

Morbank					Konsern						
Året 2021	3. kv. 21	3. kv. 22	30.09.21	30.09.22	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.22	30.09.21	3. kv. 22	3. kv. 21	Året 2021
272.223	73.227	115.943	204.069	291.063	Renteinntekter og lignende inntekter		290.938	203.752	115.922	72.481	271.565
77.179	17.859	45.953	53.888	110.414	Rentekostnader og lignende kostnader		110.074	53.285	45.776	17.286	76.243
195.044	55.368	69.990	150.181	180.649	I Netto renteinntekter		180.864	150.467	70.146	55.195	195.322
84.536	22.103	20.446	62.394	62.439	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		62.439	62.394	20.447	22.103	84.536
5.969	1.595	1.668	4.380	5.041	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5.041	4.380	1.669	1.595	5.969
78.567	20.508	18.778	58.014	57.398	Netto provisjons- og andre inntekter		57.398	58.014	18.778	20.508	78.567
60.713	2.058	2.574	56.855	27.531	Utbytte og andre innt. av egenkapitalinstrumenter		12.521	37.046	1.397	5.926	52.674
36.732	7.941	-2.659	32.655	-31.403	Netto verdiendring og gev/tap på valuta og fin.instr.resultat fra andre finansielle investeringer		-31.403	29.217	-2.659	7.941	33.294
97.445	9.999	-85	89.510	-3.873	Netto resultat fra finansielle eiendeler		-18.882	66.263	-1.262	13.867	85.968
7.319	1.910	1.897	5.473	5.349	Andre driftsinntekter		80.230	92.018	27.526	32.525	112.276
378.375	87.785	90.581	303.177	239.524	Sum inntekter		299.610	366.762	115.188	122.095	472.134
86.507	23.674	25.670	58.627	68.475	Lønn og andre personalkostnader		117.711	113.388	40.750	40.297	159.738
71.611	14.746	17.661	51.154	57.652	Andre driftskostnader		70.870	69.346	24.811	25.482	87.664
12.261	3.041	2.677	9.135	6.840	Av-/nedskr verdiendring og gev/tap på ikke fin. eiendeler		8.001	10.668	3.064	3.542	14.618
170.379	41.461	46.008	118.915	132.966	Sum driftskostnader		196.582	193.402	68.625	69.321	262.020
12.064	7.479	-1.704	5.750	8.940	Kredittap utlån, gar. mv. og rentebærende verdipapirer	4	8.940	5.750	-1.704	7.479	12.064
195.933	38.845	46.277	178.512	97.618	II Resultat før skatt fra videreført virksomhet		94.088	167.610	48.267	45.295	198.050
27.705	5.635	9.001	26.835	16.501	Skatt på resultat fra videreført virksomhet		18.980	29.551	9.651	6.203	30.718
168.228	33.210	37.275	151.677	81.116	III Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		75.108	138.059	38.616	39.092	167.332

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern						
Året 2021	3. kv. 21	3. kv. 22	30.09.21	30.09.22	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.22	30.09.21	3. kv. 22	3. kv. 21	Året 2021
168.228	33.210	37.275	151.677	81.116	IV Resultat før andre inntekter og kostnader		75.108	138.059	38.616	39.092	167.332
-1.916					Poster som ikke blir omklassifisert til resultatet: Estimatendr. knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger						-1.916
-103	95	156	-100	459	Poster som kan bli omklassifisert til resultatet: Endring i virkelig verdi utlån PM		459	-100	156	95	-103
26	-24	-39	25	-115	Skatt virkelig verdi utlån PM		-115	25	-39	-23	26
					Andre endringer						
-1.994	71	117	-76	344	Sum andre inntekter og kostnader		344	-75	117	72	-1.994
166.234	33.281	37.392	151.601	81.460	Periodens totalresultat		75.452	137.984	38.733	39.164	165.338

Balanse

Morbank			Konsern				
31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	(Hele tusen kroner)	Note	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
12.452	11.745	10.452	Kontanter og kontantekvivalenter		10.452	11.745	12.452
1.048.962	1.031.683	1.052.121	Utlån til og fordr. kred.inst. og fin.foretak		1.052.122	1.035.326	1.048.961
10.755.273	10.412.025	11.348.387	Utlån til og fordringer på kunder	4,5	11.330.932	10.388.377	10.729.171
476.684	459.355	604.512	Rentebærende verdipapirer		604.512	459.355	476.684
3.425	12.335	11.601	Finansielle derivater	7	11.601	12.335	3.425
592.471	581.810	579.844	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	15	586.055	582.020	598.682
			Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter		164.795	156.320	171.418
85.545	84.352	85.545	Eierinteresser i konsernselskap		-	-	-
57.320	55.511	66.321	Immaterielle eiendeler		480	480	480
			Varige driftsmidler		127.458	136.364	135.282
131.342	132.280	124.281	Andre eiendeler	8	106.250	112.504	105.233
30.775	33.909	34.205					
13.194.249	12.815.004	13.917.271	Eiendeler		13.994.659	12.894.346	13.281.788
100.200	100.133	-	Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	9	-	100.122	100.200
9.476.937	9.103.421	10.247.212	Innskudd og andre innlån fra kunder	6	10.214.004	9.075.573	9.443.204
1.557.079	1.563.813	1.533.412	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9	1.533.412	1.563.813	1.557.079
1.969	4.662	19.782	Finansielle derivater	7	19.782	4.662	1.969
157.914	98.239	149.048	Annen gjeld	10	173.632	98.636	180.062
74.290	64.051	60.550	Avsetninger	10	63.610	94.359	83.839
120.242	120.199	120.513	Ansvarlig lånekapital	9	120.513	120.199	120.242
11.488.630	11.054.518	12.130.518	Sum gjeld		12.124.955	11.057.364	11.486.595
			<i>Innskutt egenkapital:</i>				
805.700	805.700	805.700	Selskapskapital		805.700	805.700	805.700
11.581	11.581	11.581	Overkursfond		11.581	11.581	11.581
1.176	1.176	1.176	Kompensasjonsfond		1.176	1.176	1.176
			<i>Opptjent egenkapital:</i>				
159.556	151.130	159.556	Grunnfondskapital		159.556	137.984	159.556
20.989	14.989	20.662	Gavefond		20.662	14.989	20.989
692.601	611.238	692.601	Utjevningsfond		692.601	611.238	692.601
14.015	12.995	14.015	Annen egenkapital		102.975	116.255	103.589
-	151.676	81.460	Årets over/underskudd		75.452	138.059	
1.705.619	1.760.486	1.786.753	Sum egenkapital	12	1.869.705	1.836.982	1.795.193
13.194.249	12.815.004	13.917.271	Gjeld og egenkapital		13.994.659	12.894.346	13.281.788

Hallingdal, 15. november 2022
I styret for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Kristin Ourom
styreleder

Gro Lundby
nestleder

Steinar Dahlen

Odd Holde

Ragnhild Kvernberg

Vidar Isungset

Kristin Bakke Haugen

Knut Oscar Fleten
adm. direktør

Endringer i egenkapitalen

Morbank

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	0	13.070	1.608.885
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				151.096	8.610	7.500		1.022	168.228
Disponert gaver gjennom året						-1.500			-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-68.000					-68.000
Utvidet resultat				-1.732	-185			-77	-1.994
Egenkapital 31.12.2021	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	0	14.015	1.705.619
Egenkapital 01.01.2022	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	0	14.015	1.705.619
Disponert gaver gjennom året						-327			-327
Utdisponert resultat							81.460		81.460
Egenkapital 30.09.2022	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.662	81.460	14.015	1.786.753

Konsern

Endringer i egenkapital	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Komp. fond	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Gavefond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	805.700	11.581	1.176	611.238	151.131	14.989	93.352	13.070	1.702.237
Årsresultat før andre inntekter og kostnader				151.096	8.610	7.500	-896	1.022	167.332
Disponert gaver gjennom året						-1.500			-1.500
Avsatt utbytte, overført til annen gjeld				-68.000					-68.000
Andre korrigeringer ført mot EK							-826		-826
Utvidet resultat				-1.732	-185			-77	-1.994
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet							-2.056		-2.056
Egenkapital 31.12.2021	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	89.574	14.015	1.795.193
Egenkapital 01.01.2022	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.989	89.574	14.015	1.795.193
Endringer EK samspar							-614		-614
Disponert gaver gjennom året						-327			-327
Verdiendring innarbeidelse av felleskontrollert virksomhet									0
Utdisponert resultat							75.452		75.452
Egenkapital 30.09.2022	805.700	11.581	1.176	692.602	159.556	20.662	164.412	14.015	1.869.704

Noter til regnskapet

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for morbank og konsern omfatter perioden 1.1.-30.09.2022 og er satt opp etter årsregnskapsforskriften.

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, samt IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap

for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2021.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Note 2 – Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger.

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. I årsregnskapet for 2021 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3. I tillegg er poster omtalt nedenfor preget av usikkerhet og skjønn.

Tap på utlån og garantier

Det vises til note 2 «Regnskapsprinsipper» i årsregnskapet for 2021, for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kreditttap under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario (base case), et nedsidescenario (worst case) og et oppsidescenario (best case). Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kreditttap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, og utgangspunktet er gjenstand for løpende vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter.

I tapsvurderingene dominerte koronapandemien fra mars 2020 til de fleste restriksjonene ble opphevet i slutten av januar i år. Erfaringen ble at pandemien ikke førte til hverken store tap eller økning i mislighold. Tvert imot har konstaterte tap vært lave og misligholdstall på rekordlave nivåer.

Den 24. februar gikk Russland til angrep på Ukraina og vi kan si at vi gikk rett fra pandemi til krig i Europa. Det ukrainske folket har havnet i en fryktelig vanskelig situasjon og er blitt ofre for Russlands aggresjon og ødeleggelser. Utover en økende flyktningestrøm rammer ikke krigen oss direkte, men alle følgene av krigen er blitt merkbare gjennom iverksatte sanksjoner og krigens påvirkning på energi- og matleveranser.

Uavhengig av krigen opplevde vi allerede mot slutten av 2021 at strømprisene nådde nivåer vi ikke trodde var mulig. Utviklingen henger sammen med energisituasjonen i Europa og krigen i Ukraina har gjort leveranser av gass til Europa vanskeligere. Både private og næringsliv har fått store påplussinger på strømrregningene selv med både statlig og i noen kommuner - kommunale støtteordninger.

Det siste året har prisene på byggemateriale også skutt i været. Dette har økt byggekostnadene betydelig og påvirker igangsatte byggeprosjekt allerede og vil påvirke nye prosjekter fremover.

Mange næringer er påvirket av høye energipriser, råvarepriser og leveringsutfordringer. I vårt område er det spesielt bøndene som har fått ekstra

utfordringer gjennom høye energipriser, høye kraftforpriser og høye drivstoffpriser.

I takt med økende aktivitetsnivå etter pandemien har naturlig behovet for arbeidskraft økt i et større omfang enn tilbudet. Dette har ført til en rekordlav arbeidsledighet og som for enkelte næringer legger begrensninger på tilbudet. Summen av alle faktorer er en høy inflasjon i både Europa og USA.

For å få inflasjonen ned har sentralbankene hevet rentene i et raskt tempo. Norges Bank har så langt i år gjennomført 5 rentehevinger for å få inflasjonen ned mot inflasjonsmålet på 2,0 %. Det er ventet at rentetoppen vil bli nådd i 2023 for så å gå forsiktig ned. Økte renter skal være tatt høyde for i lånebevilgninger, men når vi i tillegg har sterk prisøkning for matvarer, drivstoff, energi og for et bredt tjenestespekter, vil utviklingen mest sannsynlig føre til økte tap for bankene fremover.

Metoden for modellmessig beregning av tapsavsetninger er videreført fra de foregående kvartalene. Det innebærer at enkeltengasjementer som er vurdert å ha forhøyet risiko/svekket betalingsevne, som følge av dagens markedssituasjon, er overstyrt fra trinn 1 til trinn 2 i modellen.

Banken har i hele pandemiperioden og hittil i år valgt å gjøre en justering på identifiserte kunder og kundegrupper. Det er følgelig foretatt en modelloverstyring hvor det forutsettes at en andel kunder i utsatte bransjer vil migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert, vesentlig grad av kredittforverring. I denne prosessen er alle vesentlige BM-engasjement gjennomgått enkeltvis.

Banken utarbeider en kvartalsvis bransjeanalyse for vårt markedsområde. I denne analysen er fortsatt reiselivsbransjen identifisert som en av de bransjene som det er knyttet noe usikkerhet til som følge av høye priser og knapphet på vesentlige

innsatsfaktorer. Dette har ført til høye priser ut til kunde samtidig med at den generelle økonomiske utviklingen kan gi endret reise-mønster.

På bakgrunn av disse utfordringene er virksomheter som hoteller, pensjonater, moteller og ferie-leiligheter flyttet fra trinn 1 til trinn 2 i tapsvurderingene for å ta høyde for en høyere sannsynlighet for fremtidige tap i bransjen. Det samme er virksomheter som driver med servering av mat og drikke. Denne flyttingen fra trinn 1 til 2 har ført til en økning i forventet tap i porteføljen på 1,9 mill. kroner. Summen av disse engasjementene utgjør ca. 262 mill. kroner.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. På bakgrunn av de omtalte ubalansene som både er skapt i pandemitiden og i forbindelse med krigen i Ukraina, har banken valgt å øke sannsynligheten for at et «worst case»-scenario skal inntreffe. Begrunnelsen for å endre scenariovektingen er at det er vanskelig å si noe om i hvilke bransjer tap kan oppstå. Tapsmodellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene. I en normalsituasjon er scenariene vektet 80-10-10 (hhv. «base» - «worst» - «best»). For å simulere et mer pessimistisk utfall, har banken gjennomført simuleringer med større vekt på «worst case»-utfallet og valgt å legge en vekt på 70-25-5 (dvs. 25 % sannsynlighet for «worst case») til grunn i beregningen av avsetninger per 30.09.22.

Forskjellen mellom scenariovektingen i dette kvartalet mot vektingen i en normalsituasjon utgjør 15,5 mill. i økt avsetning. Dette viser hvor mye avsetningene er økt som et resultat av vurderingene som er lagt til grunn i kvartalsregnskapet.

Se ellers note 4 for ytterligere detaljer.

Note 3 – Finansiell risiko

Finansiell risiko og risikostyring er beskrevet i årsregnskapet for 2021 blant annet i note 6, 7 til 14 (for kreditt risiko), note 15 (markedsrisiko) og note 16 (likviditetsrisiko) som sammen med informasjon i denne delårsrapporten i all vesentlighet er dekkende for den finansielle risiko per 30.09.2022.

Som følge av endret markedssituasjon og generell økt usikkerhet knyttet til framtidsutsiktene for norsk

økonomi, gjennomfører banken nå hyppigere vurderinger av kreditt risiko på større andeler av bankens bedriftsmarkedsportefølje. Kredittengasjementer innen bransjer som fortsatt er rammet av effekter fra virusutbruddet samt engasjementer med innvilget betalingsutsettelse følges tett og risikonivået vurderes løpende.

Note 4 - Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 2 - regnskapsprinsipper i årsrapporten for 2021. Tall i hele tusen kroner.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun morbank da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre. Se note 5.

Morbank

Tap på utlån og garantier	31.12.2021	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbetalt tidligere konstatert	30.09.2022
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	44.325	5.149	-3.994	45.480
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - privatmarkedet	13.577	4.251	-	17.828
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	57.902	9.400	-3.994	63.308
Presentert som:				
Netto utlån; avsetning til tap på utlån reduserer brutto utlån	53.409	7.976	-3.994	57.391
Annen gjeld; avsetning til tap på garantier, ubenytt kreditt, lånetilsagn	4.493	1.424	-	5.917
Balanse	57.902	9.400	-3.994	63.308

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2022	14.432	31.137	12.333	57.902
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	8.263	-8.259	-4	0
Overført til (fra) trinn 2	-885	885	-	-
Overført til (fra) trinn 3	-200	-733	933	-0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	6.799	4.612	4	11.414
Økning i måling av tap	3.134	9.081	9.213	21.428
Reduksjon i måling av tap	-9.825	-1.418	-4.731	-15.974
Utlån som har blitt fraregnet	-2.516	-8.468	-478	-11.462
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-	-
30.09.2022	19.202	26.836	17.270	63.308
- Herav bedriftsmarkedet	14.749	19.735	10.996	45.480
- Herav personmarkedet	4.453	7.101	6.274	17.828

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	15.907	19.610	14.647	50.164
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	5.697	-5.697	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.721	2.221	-500	-
Overført til (fra) trinn 3	-12	-692	704	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	6.231	2.847	285	9.362
Økning i måling av tap	1.651	11.992	2.148	15.790
Reduksjon i måling av tap	-8.346	-2.647	-3.537	-14.530
Utlån som har blitt fraregnet	-3.666	-4.564	-188	-8.419
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fr.	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-0	-679	-679
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
30.09.2021	15.741	23.069	12.880	51.690
- Herav bedriftsmarkedet	12.148	18.228	8.549	38.925
- Herav personmarkedet	3.593	4.841	4.331	12.765

Morbank

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	15.907	19.610	14.647	50.164
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	4.992	-4.992	-	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.487	1.987	-500	-
Overført til (fra) trinn 3	-16	-1.179	1.196	-
Nye utstedte eller kjøpte utlån	6.299	12.963	289	19.551
Økning i måling av tap	1.867	10.829	2.548	15.244
Reduksjon i måling av tap	-7.895	-2.779	-1.968	-12.642
Utlån som har blitt fraregnet	-5.235	-5.301	-188	-10.724
Endring som skyldes modifikasjoner som ikke har resultert i fr:	-	-	-	-
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-3.692	-3.692
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger (konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2021	14.432	31.137	12.333	57.902
- Herav bedriftsmarkedet	10.793	25.769	7.763	44.325
- Herav personmarkedet	3.639	5.369	4.570	13.577

Morbank

Periodens tap på utlån og garantier	31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022
Endring i IFRS 9 nedskrivning	8.340	1.525	5.406
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	3.672	3.672	3.994
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	99	91	-
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-77	-40	-103
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	29	501	-357
Sum tap på utlån og garantier	12.064	5.750	8.940

Morbank

	31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022
Misligholdte engasjement:			
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	19.178	24.802	42.859
Trinn 3 nedskrivning	-8.476	-9.421	-11.393
Netto misligholdte engasjement	10.702	15.381	31.466
Avsetningsgrad	44,2 %	38,0 %	26,6 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,18 %	0,24 %	0,38 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:			
Øvrig tapsutsatte engasjement	33.656	31.666	39.987
Trinn 3 nedskrivning	-3.843	-3.969	-6.058
Netto tapsutsatte engasjement	29.813	27.697	33.929
Avsetningsgrad	11,4 %	12,5 %	15,1 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,31 %	0,30 %	0,35 %

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2022	9.540.332	1.214.541	50.707	10.805.580
Endring	595.145	-24.705	26.199	596.638
30.09.2022	10.135.477	1.189.836	76.905	11.402.218

Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,19 %	2,26 %	22,46 %	0,56 %
---------------------------------------	--------	--------	---------	--------

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Endring	335.213	101.030	-2.683	433.560
30.09.2021	9.431.643	982.181	42.605	10.456.429

Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,17 %	2,35 %	30,23 %	0,49 %
---------------------------------------	--------	--------	---------	--------

Morbank

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2021	9.096.429	881.151	45.288	10.022.869
Endring	443.903	333.389	5.418	782.711
31.12.2021	9.540.332	1.214.541	50.707	10.805.580

Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,15 %	2,56 %	24,32 %	0,54 %
---------------------------------------	--------	--------	---------	--------

Morbank

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	4.306	85.622	17.957	107.885
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 30.09.2022	4.306	85.622	17.957	107.885

Morbank

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	-	77.524	-	77.524
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 30.09.2021	-	77.524	-	77.524

Morbank

Engasjementer med betalingslettelse (forbearance)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum
Engasjementer med betalingslettelse uten nedskrivning	13.156	87.928	18.995	120.079
Engasjementer med betalingslettelse med nedskrivning	-	-	-	-
Totale engasjementer med betalingslettelse 31.12.2021	13.156	87.928	18.995	120.079

Tabellen viser lån hvor det er innvilget betalingslettelse. Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangsinnregning er klassifisert i trinn 2.

Sensitivitetsanalyse tapsmodell

Tabellene under viser hvor sensitiv bankens resultat før skatt per 30.09.2022 er for endringer i scenariovektingen i tapsmodellen. For nærmere beskrivelse av tapsmodellen se note 2 og 3 i årsrapporten for 2021.

Banken har hatt en scenariovekting på 70-20-10 gjennom hele pandemiperioden (2020 og 2021). Denne vektingen ble endret fra og med 1. kvartal 2022 på bakgrunn av den høye inflasjonen, prisøkning på energi og renteøkning vi ser i kjølvannet av pandemien og Russlands krigføring mot Ukraina. For å ta høyde for den økte usikkerheten i tapsvurderingene, er scenariovektingen endret fra 70-20-10 til 70-25-5. Dette gir en større sannsynlighet for at stress-scenariot inntreffer og gir en økning i tapsavsetningene med 5,8 mill. kroner sammenlignet med vektingen som har vært benyttet gjennom pandemien. I normale tider er det naturlig å legge en vekting på 80-10-10 til grunn. En slik vekting ville gi tapsavsetninger som er 15,5 mill. lavere enn avsetningen per 3. kvartal.

Valgt scenariovekting				
Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	70 %	18.028	9.933	27.961
Scenario 2 (stress)	25 %	22.879	11.405	34.284
Scenario 3 (best)	5 %	733	330	1.063
Totalt	100 %	41.640	21.668	63.308

Alternativ scenariovekting				
Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)		18.028	9.933	27.961
Scenario 2 (stress)	20 %	18.303	9.124	27.427
Scenario 3 (best)	10 %	1.465	661	2.126
Totalt	100 %	37.797	19.717	57.514

Alternativ scenariovekting				
Sensitivitetsanalyse tapsmodell	Vekt	BM	PM	Total
Scenario 1 (forventet)	80 %	20.604	11.352	31.955
Scenario 2 (stress)	10 %	9.152	4.562	13.713
Scenario 3 (best)	10 %	1.465	661	2.126
Totalt	100 %	31.221	16.574	47.795

Note 5 - Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	(Hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
7.062.264	6.876.635	7.724.381	Lønnstakere o.l	7.724.381	6.876.635	7.062.264
-	-	-	Offentlig sektor	-	-	-
568.568	575.713	600.301	Primærnæringen	600.301	575.713	568.568
47.934	45.158	46.894	Industri	46.894	45.158	47.934
572.092	527.811	552.779	Bygg- og anleggsvirksomhet	552.779	527.811	572.092
99.227	91.834	82.401	Varehandel	82.401	91.834	99.227
66.377	63.660	61.313	Transport og lagring	61.313	63.660	66.377
376.458	383.862	366.281	Hotell og restaurantdrift	366.281	383.862	376.458
484.632	461.815	527.925	Forretningsmessig tjenesteyting	527.925	461.815	484.632
1.227.720	1.118.454	1.277.492	Omsetning/drift eiendommer	1.260.037	1.094.806	1.201.619
300.308	311.487	162.451	Diverse næringer	162.451	311.487	300.308
10.805.580	10.456.429	11.402.218	Brutto utlån	11.384.763	10.432.781	10.779.479
-41.346	-37.829	-42.272	- Tap på utlån til amortisert kost	-42.272	-37.829	-41.346
-8.962	-6.575	-11.559	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	-11.559	-6.575	-8.962
		-	- Verdiendring utover tapsnedskrivning	-		
10.755.272	10.412.025	11.348.387	Netto utlån	11.330.932	10.388.377	10.729.171
10.805.580	10.456.429	11.402.218	Sum brutto utlån	11.384.763	10.432.781	10.779.479
36.240	31.251	36.240	Lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	36.240	31.251	36.240
2.823.078	2.832.920	3.060.798	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	3.060.798	2.832.920	2.823.078
13.664.898	13.320.600	14.499.256	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	14.481.801	13.296.952	13.638.797

Note 6 - Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	(Hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
5.289.890	5.276.257	5.874.184	Lønnstakere o.l	5.874.184	5.290.975	5.289.890
296.198	284.620	312.253	Primærnæringer	312.253	292.009	296.198
85.257	69.814	139.894	Industri	139.894	72.463	85.257
739.603	689.093	807.564	Bygg- og anleggsvirksomhet	807.564	648.588	739.603
192.446	194.365	183.578	Varehandel	183.578	190.940	192.446
103.694	53.057	103.909	Transport og lagring	103.909	49.627	103.694
156.389	209.741	173.780	Hotell og restaurantdrift	173.780	158.359	156.389
98.430	94.292	93.920	Forretningsmessig tjenesteyting	93.920	89.725	69.941
845.709	817.464	943.488	Omsetning/drift eiendommer	926.884	712.613	840.465
1.669.321	1.414.718	1.614.642	Diverse næringer	1.598.039	1.570.274	1.669.321
9.476.937	9.103.421	10.247.212	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	10.214.004	9.075.573	9.443.204

Note 7 - Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2022			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	375.000	10.978	1.156	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter	375.000	10.978	1.156	
Sikring av innlån				
Rentebytteavtaler fastrente innlån	750.000	623	18.627	
Andre rentekontrakter	-	-	-	
Sum renteinstrumenter sikring	750.000	623	18.627	
Sum finansielle derivater	1.125.000	11.601	19.782	

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2021			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	469	2.195	
Andre rentekontrakter				
Sum renteinstrumenter	280.000	469	2.195	
Sikring av innlån				
Rentebytteavtaler fastrente innlån	300.000	12.828	-	
Andre rentekontrakter				
Sum renteinstrumenter sikring	300.000	12.828	-	
Sum finansielle derivater	580.000	13.297	2.195	

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2021			
	Kontraktssum	Virkelig verdi		
		Eiendeler	Forpliktelser	
Renteinstrumenter				
Rentebytteavtaler fastrente utlån	280.000	556	833	
Andre rentekontrakter				
Sum renteinstrumenter	280.000	556	833	

Sikring av innlån

Rentebytteavtaler fastrente innlån	500.000	2.868	1.136
Andre rentekontrakter			
Sum renteinstrumenter sikring	500.000	2.868	1.136
Sum finansielle derivater	780.000	3.425	1.969

Virkelig verdisikring

Konsernet har gjennomført verdisikring av tre fastrenteinnlån med en balanseverdi på 750 mill. kroner. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom løpetid og fastrenten i sikringsobjektet og sikringsforretningen. Konsernet utarbeider kvartalsvis dokumentasjon på at sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er sikringseffektivt. Det var ikke ineffektivt resultat på sikringsinstrumentet per 30.09.2022. Det forventes at sikringen vil være effektiv også i fremtiden. Ved bruk av sikringsbøkføring sikrer konsernet seg mot bevegelser i markedsrenten.

Endringer i kredittspread mot markedsrenten er ikke en del av sikret risiko og påvirker derfor ikke effektiviteten i sikringsbøkføringen. Endring i virkelig verdi av sikringsinstrumentet i 1:1 sikringen var 24,556 mill. kroner per 3. kvartal 2022, mens endring i virkelig verdi av sikringsobjektet (lånene) i 1:1 sikringen var 24,580 mill. kroner. Sikringsineffektiviteten innregnet i resultatet utgjorde dermed en kostnad på 0,024 mill. kroner. Resultateffektene er inkludert i resultatlinjen "Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat".

Note 8 - Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	(Hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
6.329	5.175	6.214	Utsatt skatt	8.824	7.663	8.928
24.446	28.734	27.991	Andre eiendeler	97.426	104.841	96.305
30.775	33.909	34.205	Andre eiendeler	106.250	112.504	105.233

Note 9 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Hallingdal Valdres emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld (Hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
- pålydende verdi	-	100.000	100.000
- bokført verdi	-	100.133	100.200
Obligasjonsgjeld			
- pålydende verdi	1.550.000	1.550.000	1.550.000
- bokført verdi	1.533.412	1.563.813	1.557.079
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1.550.000	1.650.000	1.650.000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1.533.412	1.663.946	1.657.279

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
2021	-	-	-
2022	-	400.000	400.000
2023	500.000	500.000	500.000
2024	-	-	-
2025	300.000	300.000	300.000
2026	300.000	250.000	250.000
2027	250.000		
2028	200.000	200.000	200.000
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	1.550.000	1.650.000	1.650.000

	30.09.2022	Emittert/ utvidet i 2022	Forfalt/ innløst i 2022	31.12.2021
Endring i verdipapirgjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	-	-	-100.000	100.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.550.000	300.000	-300.000	1.550.000
Påløpte renter	6.044			7.291
Verdijusteringer	-22.632			-12
Sum verdipapirgjeld	1.533.412	300.000	-400.000	1.657.279

Ansvarlig lånekapital	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	120.000	120.000	120.000
- påløpte renter	513	199	242
Sum ansvarlig lånekapital	120.513	120.199	120.242

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 30.09.2022 har banken utstedt totalt 120 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 22.05.2023 (60 mill kr) og 01.06.2027 (60 mill kr).

	30.09.2022	Emittert/ utvidet i 2022	Forfalt/ innløst i 2022	31.12.2021
Endring i ansvarlig lånekapital				
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	120.000	60.000	-60.000	120.000
Påløpte renter	513	-	-	242
Sum ansvarlig lånekapital	120.513	60.000	-60.000	120.242

Note 10 - Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	(Hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
44.209	37.148	30.469	Forpliktelser vedr skatt og avsetninger	32.488	66.664	52.904
30.081	26.903	30.081	Pensjonsforpliktelser	31.123	27.695	30.935
157.914	98.239	149.048	Annen gjeld	173.632	98.636	180.062
232.203	162.290	209.598	Sum annen gjeld og balanseførte forplii	237.243	192.995	263.901

Note 11 - Kapitaldekning

Kapitalstyring

Pr 30. sept 2022 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på 2,3 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,8 prosent.

Bankens investering i datterselskapene faller inn under størrelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftenes § 17, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kreditt AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 16,8 prosent. Målet for total kjernekapital er 18,3 prosent og målet for total kapitaldekning er 20,3 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022
Ren kjernekapital	1.679.518	1.572.869	1.680.875
Kjernekapital	1.694.008	1.586.261	1.695.365
Ansvarlig kapital	1.834.721	1.726.067	1.836.132
Totalt beregningsgrunnlag	8.261.615	8.023.320	8.658.061
Ren kjernekapitaldekning	20,3 %	19,6 %	19,4 %
Kjernekapitaldekning	20,5 %	19,8 %	19,6 %
Kapitaldekning	22,2 %	21,5 %	21,2 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	9,6 %	9,4 %	9,1 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022
Innskutt egenkapital	817.281	817.281	817.281
Opptjent egenkapital	888.338	791.604	888.011
Balansført egenkapital	1.705.619	1.608.885	1.705.293
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-151.373	-146.105	-153.429
Ren kjernekapital	1.554.246	1.462.780	1.551.863
Fondsobligasjoner	-	-	-
Kjernekapital	1.554.246	1.462.780	1.551.863
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	120.000	120.000	120.513
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-8.751	-2.086	-8.615
Ansvarlig kapital	1.665.495	1.580.694	1.663.761
Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	2.871	2.869	2.821
Lokale og regionale myndigheter	18.551	18.581	27.306
Institusjoner	213.841	214.009	223.340
Foretak	1.049.410	873.401	549.614
Massemarked	972.847	975.784	1.077.109
Pantsikkerhet i eiendom	3.559.977	3.482.398	3.833.702
Forfalte engasjementer	46.076	48.964	83.290
Høyrisikoengasjementer	207.695	306.232	517.596
Obligasjoner med fortrinnsrett	27.190	27.235	30.827

Andeler i verdipapirfond	225.662	221.267	246.002
Egenkapitalposisjoner	219	242.219	269.424
Øvrige engasjementer	156.251	154.869	151.326
Sum kredittrisiko	6.480.590	6.567.829	7.012.357
Operasjonell risiko	602.477	582.788	602.477
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	5.358	8.796	6.885
Totalt beregningsgrunnlag	7.088.425	7.159.412	7.621.718
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	21,9 %	20,4 %	20,4 %
Kjernekapitaldekning	21,9 %	20,4 %	20,4 %
Kapitaldekning	23,5 %	22,1 %	21,8 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	177.211	178.985	190.543
Motsyklisk buffer (1,50 fra 30.6.22)	70.884	71.594	114.326
Systemrisikobuffer (3,0 %)	212.653	214.782	228.652
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	460.748	465.362	533.520
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,5 %)	318.979	322.174	342.977
Tilgjengelig ren kjernekapital	885.768	793.159	787.264
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	11,6 %	11,1 %	10,6 %

Note 12 - Egenkapitalbevisere og spredning av egenkapitalbevis per 30.09.2022

Det var 2 egenkapitalbevisere per 30.09.2022	Antall	% av totalt antall egenkapitalbevis
Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445	88,50 %
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555	11,50 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	8.057.000	100 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

(Hele tusen kroner)	30.09.2022	31.12.2021	30.09.2021
Eierandelskapital	805.700	805.700	805.700
Overkursfond	11.581	11.581	11.581
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	692.601	692.601	611.238
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	1.509.882	1.509.883	1.428.519
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	159.556	159.556	151.130
Kompensasjonsfond	1.176	1.176	1.176
B. Sum samfunnseid kapital	160.732	160.732	152.306
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	1.670.614	1.670.614	1.580.825
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	90,38 %	90,38 %	90,37 %

Note 13 - Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten.

Konsern 30.09.2022

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	195.352	612	-27	-370	195.567
Netto andre provisjonsinntekter	42.695	-	-	-	42.695
Netto andre inntekter	1.477	40.710	30.504	-11.343	61.348
Driftskostnader	132.966	34.235	28.643	738	196.582
Resultat før tap	106.558	7.087	1.834	-12.451	103.028
Tap på utlån og garantier	8.940	-	-	-	8.940
Resultat før skatt	97.618	7.087	1.834	-12.451	94.088

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	11.348.387	-	-	-17.455	11.330.932
Andre eiendeler	2.568.884	64.330	23.690	6.823	2.663.727
Sum eiendeler per segment	13.917.271	64.330	23.690	-10.632	13.994.659
Innskudd fra og gjeld til kunder	10.247.212	-	-	-33.208	10.214.004
Annen gjeld og egenkapital	3.670.059	64.330	23.690	22.576	3.780.655
Sum egenkapital og gjeld per segment	13.917.271	64.330	23.690	-10.632	13.994.659

Konsern 31.12.2021

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	219.957	665	38	-425	220.235
Netto andre provisjonsinntekter	53.654	-	-	-	53.654
Netto andre inntekter	104.764	69.661	38.456	-14.636	198.245
Driftskostnader	170.379	56.217	38.362	-2.937	262.021
Resultat før tap	207.996	14.109	132	-12.124	210.113
Tap på utlån og garantier	12.065	-	-	-	12.065
Resultat før skatt	195.932	14.109	132	-12.124	198.050

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	9.919.477	-	-	-24.333	9.895.144
Andre eiendeler	2.469.727	60.255	9.675	55.205	2.594.862
Sum eiendeler per segment	12.389.204	60.255	9.675	30.872	12.490.006
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.144.438	-	-	-24.968	9.119.470
Annen gjeld og egenkapital	3.244.766	60.255	9.675	55.840	3.370.536
Sum egenkapital og gjeld per segment	12.389.204	60.255	9.675	30.872	12.490.006

Konsern 30.09.2021

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
RESULTAT					
Netto renteinntekter og provisjon BK/NK	168.929	575	20	-309	169.215
Netto andre provisjonsinntekter	39.266	-	-	-	39.266
Netto andre inntekter	94.982	59.303	31.299	-37.971	147.613
Driftskostnader	118.915	48.330	30.442	-14.954	182.734
Resultat før tap	184.262	11.547	877	-23.326	173.360
Tap på utlån og garantier	-5.750	-	-	-	-5.750
Resultat før skatt	178.512	11.547	877	-23.326	167.610

(Hele tusen kroner)	Morbank	Eiendoms- megling	Regnskaps- tjenester	Øvrig virksomhet / elimineringer	Totalt konsern
BALANSE					
Netto utlån til kunder	10.412.025			-23.648	10.388.377
Andre eiendeler	2.402.979	61.940	7.695	33.355	2.505.969
Sum eiendeler per segment	12.815.004	61.940	7.695	9.707	12.894.346
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.103.421			57.848	9.161.269
Annen gjeld og egenkapital	3.711.583	61.940	7.695	-48.141	3.733.077
Sum egenkapital og gjeld per segment	12.815.004	61.940	7.695	9.707	12.894.346

Note 14 - SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som minst tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og krav til pilar 2), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS har en kjernekapitaldekning på minst 11,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4 %. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises også her til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kreditt AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 9 i årsregnskapet for 2021.

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på børs samt verdipapirfond som investerer i egenkapitalinstrumenter.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen samt verdipapirfond som investerer i renteinstrumenter.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag innhentet fra eksterne parter eller SpareBank 1 Gruppen. Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til gjennomsnittlig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes kvartalsvis basert på en neddiskontert nåverdi av fremtidige kontanstrømmer fra porteføljen. Diskonteringsrenten settes lik en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Instrumenter inkludert i nivå 3 omfatter hovedsaklig investeringer i fastrenteutlån og aksjer i allianseselskaper og andre strategiske aksjer samt grunnfondsbevis i andre banker.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30.09.2022:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	11.601	-	11.601
- Obligasjoner og sertifikater	-	604.512	-	604.512
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	90.417	234.670	260.967	586.055
- Fastrentelån	-	-	477.752	477.752
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet res.	-	7.734.126	-	7.734.126
Sum eiendeler	90.417	8.584.909	738.719	9.414.046
Forpliktelser (hele tusen kroner)				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	19.782	-	19.782
Sum forpliktelser	-	19.782	-	19.782

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30.09.2021:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	12.335	-	12.335
- Obligasjoner og sertifikater	-	459.355	-	459.355
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	98.166	241.486	242.368	582.020
- Fastrentelån	-	-	461.922	461.922
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	7.075.332	-	7.075.332
Sum eiendeler	98.166	7.788.508	704.289	8.590.964
Forpliktelser (hele tusen kroner)				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	4.662	-	4.662
Sum forpliktelser	-	4.662	-	4.662

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31.12.2021:

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	3.425	-	3.425
- Obligasjoner og sertifikater	-	476.684	-	476.684
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	105.098	241.796	251.788	598.682
- Fastrentelån	-	-	430.381	430.381
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	7.271.011	-	7.271.011
Sum eiendeler	105.098	7.992.916	682.168	8.780.183
Forpliktelser (hele tusen kroner)				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	1.969	-	1.969
Sum forpliktelser	-	1.969	-	1.969

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30.09.2022:

	Fastrentelån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse 01.01.2022	430.381	251.788	682.169
Investeringer i perioden	-	6.308	6.308
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-1.453	-1.453
Netto volumendring i perioden	66.528	-	66.528
Gevinst eller tap ført i resultatet	-19.156	4.324	-14.832
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse 30.09.2022	477.752	260.967	738.719

Note 16 - IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler

Implementeringen av IFRS 16 Leieavtaler 1.1.2021 fører til at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Bruksrett er presentert i balansen som en del av "Varige driftsmidler", mens leieforpliktelsen presenteres som "Annen gjeld".

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i konsernet benyttet seg av fritak for en kortsiktig leieavtale (under 12 måneder) som gjelder avtale Fjellmeqleren har på Geilo.

Resultatregnskapet vil også påvirkes fordi tidligere driftskostnader erstattes med renter og avskrivninger. Den totale kostnaden blir vanligvis høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet er da større) og lavere i senere år.

Morbank		Balansen (hele tusen kroner)		Konsern
01.01.2021				01.01.2021
50.634		Leieforpliktelser		50.634
50.634		Bruksrett		50.634

Morbank		Balansen (hele tusen kroner)		Konsern
01.01.2022				01.01.2022
65.265		Leieforpliktelser		65.265
65.265		Bruksrett		65.265

31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	Resultatregnskap (hele tusen kroner)	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
6.316	4.650	5.167	Avskrivninger	5.167	4.650	6.316
614	449	489	Renter	489	449	614
6.930	5.099	5.656	Sum	5.656	5.099	6.930

31.12.2021	30.09.2021	30.09.2022	Resultateffekter IFRS 16	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
6.646	4.890	5.448	Reduksjon driftskostnader etter IAS 17	5.448	4.890	6.646
6.930	5.099	5.656	Økning kostnader etter IFRS 16	5.656	5.099	6.930
-283	-209	-208	Endringer i resultat før skatt i perioden	-208	-209	-283

Note 17 - Hendelser etter balansedagen

Det har frem til rapporteringstidspunktet ikke inntruffet enkelthendelser av vesentlig betydning som påvirker konsernets delårsregnskap ved utgangen av 3. kvartal 2022.

SpareBank
HALLINGDAL VALDRES

Geilo • Ål • Gol • Nesbyen • Flå • Hemsedal
Fagernes • Heggenes • Beitostølen • Oslo